

Praha, 6. června 2008

Posudek vedoucí práce na bakalářskou práci Lucie Hradecké:
Genderové aspekty výtvarného díla H. R. Giger

Hodnocení: 40-43 bodů (výborně)

Komentář:

Předkládaná bakalářská práce Lucie Hradecké, která zkoumá genderové aspekty výtvarného díla známého a uznávaného švýcarského umělce H. R. Giger, patří podle mého názoru mezi velmi zdařilé. Jedná se o práci, která je důkladně zpracovaná, dokládá autorčin přehled o relevantní odborné literatuře (v případě literatury o samotné osobě H. R. Giger a jeho tvorbě zpracované až vyčerpávajícím způsobem), vyznačuje se jasně definovaným koncepčním pojetím vybraného tématu a vystupují z ní autorčiny vynikající analytické, vyjadřovací a stylistické schopnosti. Práce je podle mého názoru nesmírně dobře a plynule napsaná a z pohledu čtenáře tudíž zajímavá a čtivá, podněcující k inspirativním otázkám a reflexi. Hned na úvod bych ráda poznamenala, že v průběhu celé práce autorka pracovala velmi samostatně, což není na bakalářské úrovni nutně zcela zvykem. Teoretická a koncepční příprava práce trvala poměrně dlouhou dobu, v jejímž průběhu autorka shromažďovala a studovala odborné kuthistorické a teoretické genderové materiály, seznamovala se s tvorbou H. R. Giger a postupně analyzovala jeho dílo a dávala jej do širších souvislostí. Svou analýzu a strukturu práce autorka opětovně podrobovala mojí i své vlastní kritice a neustále přepracovávala jednotlivé argumenty, pasáže i strukturu práce. Práce začala obrovským a širokým záběrem dané problematiky, která postupně krystalizovala do poměrně úzce vymezené, ale o to zajímavější a hlubší finální práce. V žádném případě se tedy nejedná o uspěchanou práci šitou horkou jehlou v posledních pár týdnech a dnech před odevzdáním. Jsem přesvědčená, že tyto kvality z předložené práce jasně vyznívají, i když práce jako celek patří spíše k těm kratším. Celkově se tato práce vyznačuje jasnými tezemi a dobrou strukturou, jež jsou podpořeny argumentační jistotou a kompetentní analýzou ve všech částech práce. Jako vedoucí práce se ve svém posudku nejprve zaměřím na silné stránky a přínosné aspekty předkládané práce. Poté zhodnotím její slabší místa a momenty, ve kterých vidím možnost pro další rozpracování a hlubší analýzu.

Práce Lucie Hradecké není tradiční bakalářskou prací dvou jasně oddělených částí, teoretické a empirické. Jedná se o práci spíše teoreticko-koncepčního rázu, která nepostrádá prvky původního a obohacujícího analytického čtení vizuálních obrazů a celkově vybízí k přehodnocení současných pohledů na dílo a osobnost H. R. Giger. Zvolený úhel pohledu, kritická genderová analýza, do práce vnáší možnost podívat se na toto téma zcela novým a dosud ne příliš zpracovaným způsobem, který svým potenciálem otevírá prostory pro další bádání, interpretace a diskuse. Jako hlavní teze autorka postuluje dva poměrně zásadní argumenty: Za prvé, její kritika a analýza zpochybňuje údajnou *neutralitu* Gigerových obrazů a symboliky a zcela přesvědčivě prokazuje genderovou podmíněnost a zatíženost těchto obrazů. Ke svému čtení a kritice tohoto vizuálního aspektu díla H. R. Giger autorka, podle mého názoru výstižně a úspěšně,

využívá argumenty a koncepty uznávaných světových kunsthistoriček a kritiček a kritiků umění. Za druhé, autorka postuluje a v průběhu své práce opět přesvědčivě poukazuje na skutečnost, že genderové stereotypy a kliše, o kterých hovoří a jež v Gigerově díle analyzuje, nejsou zdaleka nic nového, ale naopak jsou postavené a zapadají do poměrně tradičního a ukotveného repertoáru využívání (a zneužívání) ženského těla a genderové symboliky ve výtvarném umění. Celkově pak velmi kladně hodnotím autorčinu schopnost propojit všechny části této práce, tj. sociokulturní a individuální kontext osobnosti H. R. Giger, teoreticko-koncepční rámce práce a samotnou analýzu vybraných děl, do jednoho propojeného, plynulého a přesvědčivého celku. Tuto úspěšnou propojenost vnímám jako jeden z dokladů autorčiny zralosti a demonstraci její hluboké znalosti zpracovávaného tématu a genderové vizuální metodologie.

Jako jeden z největších kladů této práce hodnotím také skutečnost, že s kategorií gender autorka pracuje jako s již samozřejmou součástí současného vědeckého poznání a analytického aparátu. Jinými slovy, autorka gender na začátku své práce sice stručně představuje a vysvětluje (poznámka 2, str.3), nicméně v průběhu samotné práce odolává časté potřebě bakalářských prací „ospravedlnit“ používání genderu zařazením celé samostatné kapitoly „o genderu.“ Na druhou stranu tato pozitivní samozřejmost může fungovat kontraproduktivně a ukázat se jako limitující v případě, že práci bude číst čtenář neobeznámený se současnými trendy genderové analýzy v umělecké kritice.

Co se slabších míst a prostoru ke zlepšení a hlubšímu rozpracování týče, tak mám k práci tři kritické poznámky. První z nich je výtká týkající se častého nedostatečného rozlišení argumentace a postřehů autorky práce a argumentů odborníků a odbornic, se kterými pracuje. Tato kritika se týká zejména Části III, kde autorka představuje feministickou kritiku a genderové koncepty. Zejména u pasáží o Carol Duncan, Lyndě Nead a částečně také v další části u pasáže o *Vetřelci* a Barbaře Creed toto rozlišení není často úplně jasné. Je nasnadě, že někdy toto splývání funguje ve prospěch autorky, zatímco jindy bohužel pracuje v její neprospěch a zastiňuje její vlastní původní přínos a vynikající postřehy a argumenty, které je logičtější a jednodušší číst jako převzaté argumenty uznávaných autorit.

Mou druhou kritickou poznámkou je ne zcela logické a hlavně disproporční rozdělení šesti hlavních aspektů genderové kritiky, kterým se autorka věnuje při analýze konkrétních Gigerových obrazů (Část IV). Například první pasáž této části, „Princip mužského pohledu,“ by klidně mohl logicky patřit do Části III, která představuje hlavní analytické koncepty, se kterými bude autorka dále pracovat. Tato pasáž je také neúměrně krátká v porovnání s ostatními a nezaměřuje se na konkrétní Gigerovo dílo, jak autorka slibuje v úvodu. Stejná kritika se týká i čtvrté pasáže o „Zcizení ženských reprodukčních funkcí,“ která je sice skvělá, ale disproporčně krátká. Na druhou stranu, zbývající pasáže/koncepty této části, představující stěžejní analytickou část celé práce, jsou naprosto vynikající a důkladně zpracované.

Třetí je pouze technická poznámka týkající se seznamu literatury, který není standardně abecedně řazen a není zřejmé, jakou jinou logiku k jeho sestavení autorka užila (navíc, např. samotný esej Barbary Creed, stěžejně v práci využívaný, v seznamu literatury zcela chybí, je tam pouze odkaz na antologii, ve které se esej nachází).

Celkově tedy práci hodnotím jako velmi dobrou, vyznačující se zejména vynikající analytickou prací s vizuálním materiálem, kompetentní argumentací a přesvědčivou stylistikou. Práci jednoznačně doporučuji k obhajobě a jako **bodové hodnocení** před obhajobou navrhuji okolo **40-43 bodů**, tedy známku **výborně**.

Věra Sokolová, Ph.D.
vedoucí bakalářské práce